

AU-1237

Seat No. _____

B. A. (Sem. VI) Examination

March / April - 2018

Sanskrit : CC-609

(श्रीमद्भगवद्गीता-अध्यायः १०-१८)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

१ नीचेनाभांथी कोऽपि ३२ श्लोकी अनुवाद सह समजावो : १४

- (१) वेदानां सामवेदोऽस्मि देवानामस्मि वासवः ।
इन्द्रियाणां मनश्चास्मि भूतानामस्मि चेतना ॥
- (२) कालोऽस्मि लोकक्षयकृत्प्रवृद्धो लोकान्समाहर्तुमिह प्रवृत्तः ।
ऋतेऽपि त्वां न भविष्यन्ति सर्वे येऽवस्थिताः प्रत्यनीकेषु योधाः ॥
- (३) श्रेयो हि ज्ञानमभ्यासाज्ज्ञानाद्दधानं विशिष्यते ।
ध्यानात्कर्मफलत्यागस्त्यागाच्छान्तिरनन्तरम् ॥
- (४) ऋषिभिर्बहुधा गीतं छन्दोभिर्विविधैः पृथक् ।
ब्रह्मसूत्रपदैश्चैव हेतुमद्भिर्विनिश्चितैः ॥
- (५) ऊर्ध्वं गच्छन्ति सत्त्वस्था मध्ये तिष्ठन्ति राजसाः ।
जघन्यगुणवृत्तिस्था अधो गच्छन्ति तामसाः ॥
- (६) ममैवांशो जीवलोके जीवभूतः सनातनः ।
मनः षष्ठानिन्द्रियाणि प्रकृतिस्थानि कर्षति ॥

- (૭) પ્રવૃત્તિં ચ નિવૃત્તિં ચ જના ન વિદુરાસુરાઃ ।
 ન શૌચં નાપિ ચાચારો ન સત્યં તેષુ વિદ્યતે ॥
- (૮) ઐં તત્સદિતિ નિર્દેશો બ્રહ્મણસ્ત્રિવિધઃ સ્મૃતઃ ।
 બ્રહ્મણાસ્તેન વેદાશ્ચ યજ્ઞાશ્ચ વિહિતાઃ પુરા ॥

- ૨ ભક્તિયોગ અધ્યાય-૧૨નો સાર આપી ભક્તનાં લક્ષણો સમજાવો. ૧૪
 અથવા
- ૨ ગીતા અને ઉપનિષદનો સંબંધ ચર્ચો. ૧૪
- ૩ વિશ્વરૂપદર્શનયોગની સમજૂતિ આપો. ૧૪
 અથવા
- ૩ પુરુષોત્તમયોગ અધ્યાય-૧૫નું રસદર્શન કરો. ૧૪
- ૪ ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈ પણ બે) ૧૪
 (૧) વિભૂતિયોગ
 (૨) ક્ષેત્ર-ક્ષેત્રજ્ઞ
 (૩) ત્રિગુણાતીતનાં લક્ષણો
 (૪) દૈવી અને આસુરી સંપત્તિ
- ૫ નીચેનામાંથી કોઈપણ સાત પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો : ૧૪
 (૧) ગીતાના રચયિતા કોણ અને મહાભારતના કયા પર્વમાં ગીતા વણવેલી છે ?
 (૨) તમારા અભ્યાસક્રમમાં આવતા શ્રીમદ્ભગવદ્ગીતાના અધ્યાયના નામ જણાવો.

- (૩) ગીતાના આદર્શ પુરુષો કેટલા અને કયા-કયા ?
- (૪) અશ્વત્થ વૃક્ષનું રૂપક સમજાવો.
- (૫) ક્ષર, અક્ષર અને પુરુષોત્તમ સમજાવો.
- (૬) શ્રદ્ધાના પ્રકાર કેટલા અને કયા-કયા ?
- (૭) શ્રીમદ્ ભગવદગીતામાં સૌથી વધુ શ્લોકો કયા છંદમાં નિરૂપાયેલા છે ?
- (૮) ગીતાના અધ્યાય-૧૫નો પ્રથમ શ્લોક લખો.
- (૯) ભગવાન શ્રીકૃષ્ણ અર્જુનને કેવી રીતે વિશ્વરૂપદર્શન કરાવે છે ?
- (૧૦) શ્રીમદ્ ભગવદગીતામાં કયા અધ્યાયના શ્લોક સૌથી વધુ છે ? અને કેટલા ?
- (૧૧) લોકમાન્ય તિલકે જેલમાં રહીને ગીતા પર કયા ગ્રંથની રચના કરી ?
- (૧૨) નીચેનો શ્લોક કોણ કોને ઉદ્દેશીને કહે છે ? તે જણાવો :
- સર્વ ધર્માન્પરિત્યજ્યમામેકં શરણં વ્રજ ।
અહં ત્વાં સર્વપાપેભ્યો મોક્ષયિષ્યામિ મા શુચઃ ॥